

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 6 частини першої статті 58 Закону України „Про адвокатуру та адвокатську діяльність“

Київ
10 грудня 2025 року
№ 237-2(П)/2025

Справа № 3-214/2025(424/25)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Лемак Василь Васильович – головуючий, доповідач,
Водянніков Олександр Юрійович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 6 частини першої статті 58 Закону України „Про адвокатуру та адвокатську діяльність“ від 5 липня 2012 року № 5076–VI (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 27, ст. 282).

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Плєскач В.Ю. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) пункт 6

частини першої статті 58 Закону України „Про адвокатуру та адвокатську діяльність“ від 5 липня 2012 року № 5076–VI (далі – Закон).

Відповідно до частини першої статті 58 Закону „утримання органів адвокатського самоврядування може здійснюватися за рахунок:

<...>

інших не заборонених законом джерел“ (пункт 6).

1.1. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається, що Рада адвокатів України рішенням від 25 вересня 2015 року № 113 затвердила Положення про помічника адвоката (далі – Положення про помічника адвоката) та рішенням від 1 червня 2018 року № 80 затвердила Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (далі – Положення про стажування).

Плескач В.Ю. 11 травня 2020 року звернувся до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовом до Ради адвокатів України про визнання нечинними: абзацу першого пункту 4.3 Положення про помічника адвоката, відповідно до якого внесок за доповнення даних у Єдиному реєстрі адвокатів України про помічника адвоката становить 50 відсотків однієї мінімальної заробітної плати, встановленої законом на день такої оплати; абзацу першого підпункту 6.1.2 пункту 6.1 Положення про стажування, відповідно до якого внесок за доповнення даних у Єдиному реєстрі адвокатів України про стажиста адвоката становить 50 відсотків однієї мінімальної заробітної плати станом на день подання особою заяви про призначення стажування.

Київський окружний адміністративний суд рішенням від 27 листопада 2023 року, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 21 лютого 2024 року, відмовив у задоволенні позову. Суд першої інстанції, з яким погодився суд апеляційної інстанції, виходив із

того, що приписами статті 58 Закону визначено право на запровадження та формування певних внесків на утримання органів адвокатського самоврядування для їх належного та самодостатнього існування, за умови легальності джерел походження таких внесків. Також суд зазначив, що обов'язковою умовою надання правового захисту судом є наявність відповідного порушення суб'єктом владних повноважень прав, свобод або інтересів особи на момент її звернення до суду. Порушення має бути реальним, стосуватися (зачіпати) зазвичай індивідуально виражених прав чи інтересів особи, яка стверджує про їх порушення. Однак позивач не навів жодних доказів щодо існування реального негативного впливу безпосередньо на його права, свободи чи інтереси, та зазначив, що в нього виникло право на звернення до суду за їх захистом.

Плескач В.Ю. оскаржив ухвалу Київського окружного адміністративного суду від 27 листопада 2023 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 21 лютого 2024 року до Верховного Суду.

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду постановою від 14 серпня 2025 року касаційну скаргу Плескача В.Ю. задовольнила частково, а саме рішення Київського окружного адміністративного суду від 27 листопада 2023 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 21 лютого 2024 року змінила, виклавши мотивувальні частини в редакції постанови Верховного Суду від 14 серпня 2025 року. Верховний Суд зазначив, зокрема, що позивач є учасником урегульованих абзацом першим пункту 4.3 Положення про помічника адвоката правовідносин, оскільки обов'язок щодо сплати внеску покладається саме на адвоката, у зв'язку з чим Плескач В.Ю. має право на оскарження зазначеного пункту, що спростовує висновки суду першої інстанції в цій частині; абзац перший підпункту 6.1.2 пункту 6.1 Положення про стажування, який Плескач В.Ю. також оскаржує у цій справі, не стосується його інтересів та не порушує його прав. Верховний Суд з огляду на приписи пункту 6 частини першої статті 58 Закону констатував, що встановлення додаткового внеску за доповнення відповідних необов'язкових

відомостей в Єдиному реєстрі адвокатів України, що здійснюється за окремою заявою адвоката чи адвокатського об'єднання є правомірним та належить до повноважень Ради адвокатів України, визначених законом.

1.2. Автор клопотання просить перевірити пункт 6 частини першої статті 58 Закону на відповідність частині першій статті 8, частині першій статті 57, пункту 14 частини першої статті 92 Конституції України.

Плескач В.Ю. у конституційній скарзі твердить, що оспорюваний припис Закону порушує його право знати свої права та обов'язки, визначене частиною першою статті 57 Конституції України, з огляду на те, що «містить делегування законодавцем органам адвокатського самоврядування повноваження встановлювати не визначені і чітко не окреслені „плати, внески і збори“ на рівні підзаконних актів».

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності пункту 6 частини першої статті 58 Закону, Плескач В.Ю. посилається на окремі приписи Конституції України, Закону, рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у його справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Конституції України).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам,

установленим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

Плескач В.Ю., твердячи про неконституційність пункту 6 частини першої статті 58 Закону, зазначає, що оспорюваний припис Закону уможливорює делегування законодавцем органам адвокатського самоврядування своїх повноважень, визначених пунктом 14 частини першої статті 92 Конституції України, щодо визначення виключно законами України засад організації та діяльності адвокатури, та вказує на порушення його людського права знати свої права і обов'язки (частина перша статті 57 Конституції України).

Однак Плескач В.Ю. у конституційній скарзі не навів аргументів на підтвердження того, що держава втрутилася у його право знати свої права і обов'язки (частина перша статті 57 Конституції України), унаслідок чого автору клопотання заподіяно реальну шкоду безпосередньо оспорюваним приписом Закону.

Із наведеного випливає, що Плескач В.Ю. не дотримав вимог статей 55, 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, зокрема не обґрунтував тверджень щодо неконституційності пункту 6 частини першої статті 58 Закону в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Зазначене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України

„Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 6 частини першої статті 58 Закону України „Про адвокатуру та адвокатську діяльність“ від 5 липня 2012 року № 5076–VI на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**